

POSLOVNE STATISTIKE

Turizam, septembar 2023.

U Bosni i Hercegovini u mjesecu septembru 2023. turisti su ostvarili 188.634 posjete, što je manje za 15,5% u odnosu na avgust 2023. i za 18,6% više u odnosu na septembar 2022. godine. Turisti su ostvarili 375.145 noćenja, što je manja za 27,7% u odnosu na avgust 2023. i za 13,8% više u odnosu na septembar 2022 godine. U ukupno ostvarenom broju noćenja učešće domaćih turista je 31,0% dok je 69,0% učešće stranih turista.

Broj noćenja domaćih turista manji je za 16,4% u odnosu na avgust 2023. i manji za 4,8% u odnosu na septembar 2022. godine. Broj noćenja stranih turista manji je za 31,9% u odnosu na avgust 2023. i veći za 24,8% u odnosu na septembar 2022. godine.

U strukturi noćenja stranih turista u septembru 2023. najviše noćenja ostvarili su turisti iz Srbije (9,8%), Hrvatske (9,0%), Turske (8,7%), Saudijske Arabije (8,5%), Njemačke (5,7%), Slovenije (5,0%), SAD (4,4%), Francuske (3,5%) i Poljske sa (3,3%) što je ukupno 57,9%. Turisti iz ostalih zemalja ostvarili su 42,1% noćenja.

Što se tiče dužine boravka stranih turista u našoj zemlji, na prvom mjestu su turisti iz Latvije sa 5,3 noći, Islanda sa 5,0, Irske sa 4,1 noći, Kuvajta 3,8, Egipta i Estonije sa po 3,3, Irana sa 3,1 te Francuske sa 3,0 noćenja u prosjeku.

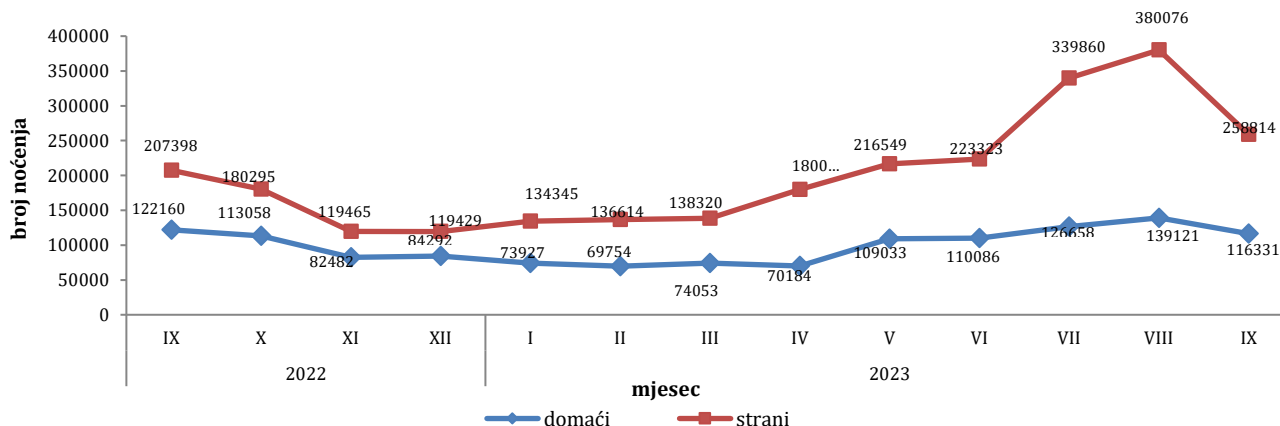
Turistima je u septembru 2023. u Bosni i Hercegovini bilo na raspolaganju 19.888 soba, apartmana i mjesta za kampovanje što je što je za 0,6% više u odnosu na septembar 2022. i 44.072 raspoloživih kreveta što je više za 2,4% u odnosu na isti mjesec 2022. godine.

U septembru 2023. u okviru djelatnosti - Hoteli i sličan smještaj turistima je bilo na raspolaganju ukupno 18.157 soba i apartmana što je za 1,8% više u odnosu na septembar 2022. i 38.458 kreveta što je za 3,5 % više u odnosu na isti mjesec prethodne godine.

Neto stopa iskorištenosti soba u septembru 2023. iznosila je 39,9%, a stalnih kreveta 30,7%, dok je u septembru 2022. stopa iskorištenosti soba iznosila 35,6%, a stalnih kreveta 27,8%.

Prema vrsti smještajnog objekta najveći broj noćenja ostvaren je u okviru djelatnosti Hoteli i sličan smještaj sa učešćem od 94,3%.

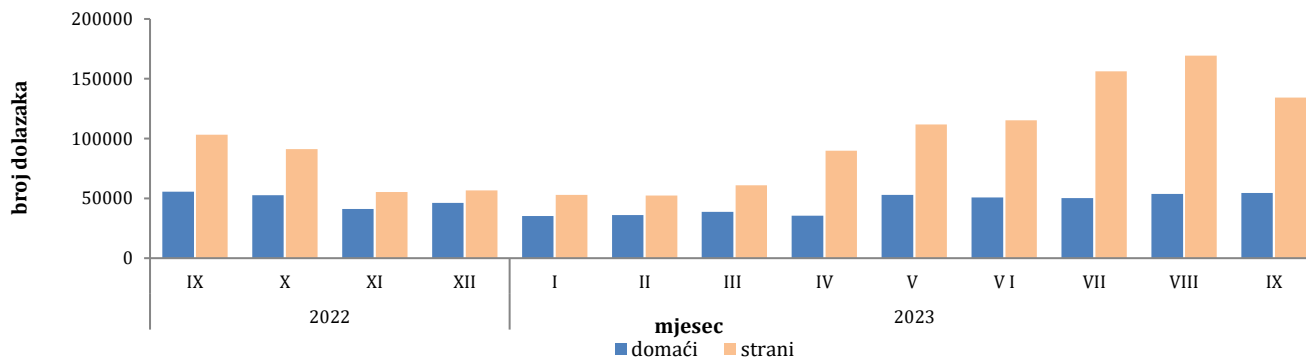
Grafikon 1: Noćenja turista po mjesecima za period septembar 2022.- septembar 2023.

Tabela 1: Dolasci i noćenja turista

	Dolasci					Noćenja					IX 2023	
	IX 2022*	VIII 2023	IX 2023	Indeksi IX 2023 VIII 2023	Indeksi IX 2023 IX 2022	IX 2022*	VIII 2023	IX 2023	Indeksi IX 2023 VIII 2023	Indeksi IX 2023 IX 2022	Struktura noćenja u %	Prosječan broj noćenja po dolasku
UKUPNO	159.036	223.213	188.634	84,5	118,6	329.558	519.197	375.145	72,3	113,8	100,0	2,0
Domaći turisti	55.699	53.792	54.415	101,2	97,7	122.160	139.121	116.331	83,6	95,2	31,0	2,1
Strani turisti	103.337	169.421	134.219	79,2	129,9	207.398	380.076	258.814	68,1	124,8	69,0	1,9

*konačan podatak

Grafikon 2: Dolasci turista po mjesecima za period septembar 2022.- septembar 2023.

Tabela 2: Dolasci i noćenja stranih turista prema zemlji prebivališta

	Dolasci					Noćenja					IX 2023.	
	IX 2022*	VIII 2023	IX 2023	Indeksi IX 2023 VIII 2023	Indeksi IX 2023 IX 2022	IX 2022*	VIII 2023	IX 2023	Indeksi IX 2023 VIII 2023	Indeksi IX 2023 IX 2022	Struktura noćenja u %	Prosječan broj noćenja po dolasku
Strani turisti	103.337	169.421	134.219	79,2	129,9	207.398	380.076	258.814	68,1	124,8	100,0	1,9
Albanija	496	245	440	179,6	88,7	938	820	1.054	128,5	112,4	0,4	2,4
Austrija	2.794	5.644	3.272	58,0	117,1	5.068	11.739	5.663	48,2	111,7	2,2	1,7
Belgija	1.060	996	1.204	120,9	113,6	2.114	2.565	2.468	96,2	116,7	1,0	2,0
Bugarska	763	802	976	121,7	127,9	1.465	1.807	1.844	102,0	125,9	0,7	1,9
Crna Gora	2.363	2.034	3.013	148,1	127,5	4.497	5.371	6.138	114,3	136,5	2,4	2,0
Češka	1.197	1.309	1.239	94,7	103,5	1.797	2.299	2.452	106,7	136,4	0,9	2,0
Danska	772	650	769	118,3	99,6	2.280	1.957	1.975	100,9	86,6	0,8	2,6
Estonija	89	203	74	36,5	83,1	132	289	246	85,1	186,4	0,1	3,3
Finska	237	139	282	202,9	119,0	513	289	623	215,6	121,4	0,2	2,2
Francuska	2.640	3.237	3.012	93,0	114,1	9.208	10.446	8.956	85,7	97,3	3,5	3,0
Grčka	981	2.043	972	47,6	99,1	1.865	4.934	1.994	40,4	106,9	0,8	2,1
Holandija	2.487	3.575	2.298	64,3	92,4	6.318	8.319	6.099	73,3	96,5	2,4	2,7
Hrvatska	10.306	13.786	12.132	88,0	117,7	18.615	29.316	23.271	79,4	125,0	9,0	1,9
Irska	527	441	446	101,1	84,6	1.960	1.159	1.835	158,3	93,6	0,7	4,1
Island	18	53	56	105,7	311,1	28	98	280	285,7	1	0,1	5,0
Italija	2.692	5.604	2.817	50,3	104,6	5.793	11.573	5.689	49,2	98,2	2,2	2,0
Kipar	68	271	43	15,9	63,2	152	503	73	14,5	48,0	0,0	1,7
Latvija	66	152	76	50,0	115,2	113	832	403	48,4	356,6	0,2	5,3
Litvanija	132	189	173	91,5	131,1	286	278	278	100,0	97,2	0,1	1,6
Luksemburg	192	267	71	26,6	37,0	328	530	123	23,2	37,5	0,0	1,7
Mađarska	2.284	2.994	2.660	88,8	116,5	3.663	6.427	4.280	66,6	116,8	1,7	1,6

(nastavak na sljedećoj strani)

(nastavak)

	Dolasci					Noćenja					IX 2023	
	IX 2022*	VIII 2023	IX 2023	Indeksi IX 2023 VIII 2023	Indeksi IX 2023 IX 2022	IX 2022*	VIII 2023	IX 2023	Indeksi IX 2023 VIII 2023	Indeksi IX 2023 IX 2022	Struktura noćenja u %	Prosječan broj noćenja po dolasku
Malta	115	198	337	170,2	293,0	192	406	766	188,7	399,0	0,3	2,3
Norveška	489	623	521	83,6	106,5	913	1.454	1.025	70,5	112,3	0,4	2,0
Njemačka	6.106	9.237	7.324	79,3	119,9	12.672	21.031	14.821	70,5	117,0	5,7	2,0
Poljska	4.597	4.213	3.649	86,6	79,4	10.536	10.529	8.625	81,9	81,9	3,3	2,4
Portugal	261	418	310	74,2	118,8	421	851	673	79,1	159,9	0,3	2,2
Rumunija	865	875	823	94,1	95,1	2.089	1.496	1.283	85,8	61,4	0,5	1,6
Rusija	618	846	776	91,7	125,6	1.119	1.800	1.651	91,7	147,5	0,6	2,1
Sjeverna Makedonija	897	766	1.386	180,9	154,5	1.796	1.508	2.671	177,1	148,7	1,0	1,9
Slovačka	482	922	723	78,4	150,0	870	1.772	1.256	70,9	144,4	0,5	1,7
Slovenija	6.501	7.538	7.175	95,2	110,4	11.336	15.104	12.894	85,4	113,7	5,0	1,8
Srbija	13.029	13.055	14.193	108,7	108,9	23.041	28.717	25.318	88,2	109,9	9,8	1,8
Španija	1.178	2.729	1.648	60,4	139,9	3.007	5.059	3.078	60,8	102,4	1,2	1,9
Švicarska (uključujući Lihtenštajn)	1.251	2.148	1.335	62,2	106,7	2.467	4.500	2.547	56,6	103,2	1,0	1,9
Švedska	1.305	1.701	1.001	58,8	76,7	2.573	4.060	2.260	55,7	87,8	0,9	2,3
Turska Ujedinjeno Kraljevstvo	8.704	21.689	17.741	81,8	203,8	11.655	28.085	22.552	80,3	193,5	8,7	1,3
Ukrajina	1.555	1.916	1.535	80,1	98,7	3.549	4.790	3.544	74,0	99,9	1,4	2,3
Ostale evropske zemlje	198	366	273	74,6	137,9	476	898	756	84,2	158,8	0,3	2,8
Egipat	434	427	226	52,9	52,1	952	1.319	690	52,3	72,5	0,3	3,1
Južnoafrička Republika	72	162	69	42,6	95,8	189	514	230	44,7	121,7	0,1	3,3
Ostale afričke zemlje	31	40	89	222,5	287,1	55	65	151	232,3	274,5	0,1	1,7
Kanada	172	240	381	158,8	221,5	454	770	713	92,6	157,0	0,3	1,9
SAD	955	766	1.016	132,6	106,4	1.819	1.906	2.069	108,6	113,7	0,8	2,0
Ostale zemlje Sjeverne Amerike	3.852	4.268	5.652	132,4	146,7	7.642	10.351	11.460	110,7	150,0	4,4	2,0
Brazil	429	171	183	107,0	42,7	798	285	354	124,2	44,4	0,1	1,9
Ostale zemlje Južne i Srednje Amerike	324	367	834	227,2	257,4	636	711	1.337	188,0	210,2	0,5	1,6
Bahrein	734	580	1.494	257,6	203,5	1.238	1.202	2.513	209,1	203,0	1,0	1,7
Indija	279	1.241	194	15,6	69,5	924	3.791	490	12,9	53,0	0,2	2,5
Iran	235	360	378	105,0	160,9	484	770	666	86,5	137,6	0,3	1,8
Izrael	21	70	57	81,4	271,4	65	258	174	67,4	267,7	0,1	3,1
Japan	1.069	3.258	1.449	44,5	135,5	2.321	8.298	2.974	35,8	128,1	1,1	2,1
Južna Koreja	89	264	169	64,0	189,9	210	469	311	66,3	148,1	0,1	1,8
Katar	483	1.422	1.334	93,8	276,2	548	2.176	1.826	83,9	333,2	0,7	1,4
Kina	120	1.141	270	23,7	225,0	333	4.126	622	15,1	186,8	0,2	2,3
Kuvajt	465	2.743	4.000	145,8	860,2	877	3.986	5.426	136,1	618,7	2,1	1,4
Malezija	2.063	5.071	1.954	38,5	94,7	8.126	18.755	7.489	39,9	92,2	2,9	3,8
Oman	1.599	486	1.162	239,1	72,7	1.924	644	1.456	226,1	75,7	0,6	1,3
Saudijska Arabija	1.413	3.491	1.680	48,1	118,9	3.152	9.192	3.481	37,9	110,4	1,3	2,1
Ujedinjeni Arapski Emirati	3.459	19.550	9.609	49,2	277,8	7.735	48.156	21.881	45,4	282,9	8,5	2,3
Ostale azijske zemlje	1.975	5.406	1.510	27,9	76,5	5.344	17.617	4.145	23,5	77,6	1,6	2,7
Australija	1.992	2.089	2.105	100,8	105,7	4.315	6.281	3.637	57,9	84,3	1,4	1,7
Novi Zeland	598	1.750	1.273	72,7	212,9	1.081	4.411	2.610	59,2	241,4	1,0	2,1
Ostale zemlje Okeanije	91	137	185	135,0	203,3	218	341	415	121,7	190,4	0,2	2,2
	68	47	171	363,8	251,5	113	71	230	323,9	203,5	0,1	1,3

1) Indeks veći od 999

*konačan podatak

Grafikon 3: Noćenja i dolasci stranih turista prema zemlji prebivališta, septembar 2023.

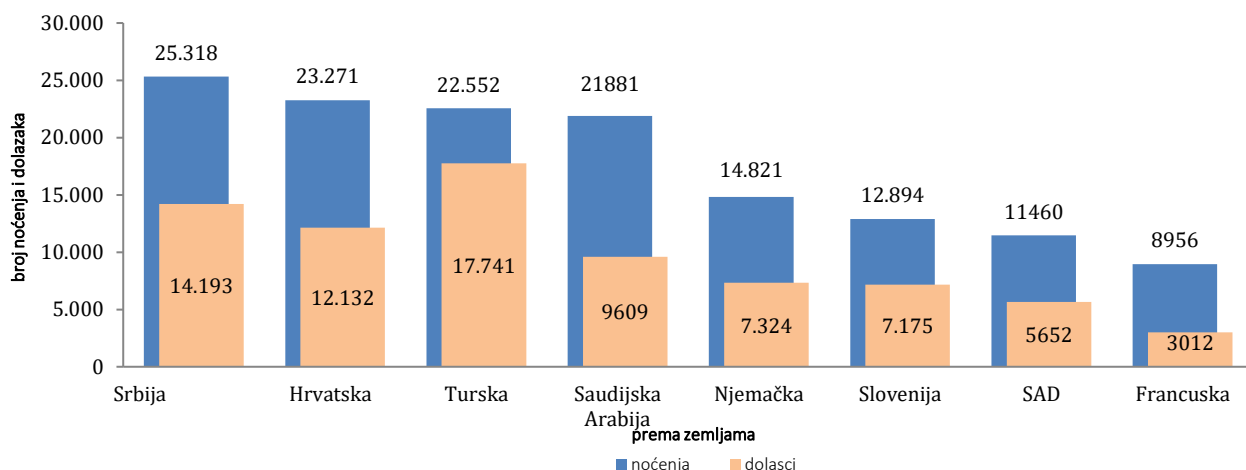

Tabela 3: Dolasci i noćenja turista prema klasifikaciji djelatnosti ²

	Dolasci					Noćenja					IX 2023.
	IX 2022*	VIII 2023	IX 2023	Indeksi IX 2023 VIII 2023	Indeksi IX 2023 IX 2022	IX 2022*	VIII 2023	IX 2023	Indeksi IX 2023 VIII 2023	Indeksi IX 2023 IX 2022	Struktura noćenja u %
UKUPNO	159.036	223.213	188.634	84,5	118,6	329.558	519.197	375.145	72,3	113,8	100,0
Hoteli i sličan smještaj	152.777	211.020	181.187	85,9	118,6	309.260	481.162	353.614	73,5	114,3	94,3
Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	3.577	7.962	4.308	54,1	120,4	8.430	24.168	10.416	43,1	123,6	2,8
Kampovi i prostori za kampovanje	1.760	3.386	2.343	69,2	133,1	3.550	6.794	4.238	62,4	119,4	1,1
Ostali smještaj	922	845	796	94,2	86,3	8.318	7.073	6.877	97,2	82,7	1,8
Domaći turisti	55.699	53.792	54.415	101,2	97,7	122.160	139.121	116.331	83,6	95,2	31,0
Hoteli i sličan smještaj	52.655	49.170	51.140	104,0	97,1	110.281	122.205	104.326	85,4	94,6	27,8
Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	1.804	3.280	2.040	62,2	113,1	3.572	9.352	4.674	50,0	130,9	1,2
Kampovi i prostori za kampovanje	494	670	536	80,0	108,5	958	1.168	844	72,3	88,1	0,2
Ostali smještaj	746	672	699	104,0	93,7	7.349	6.396	6.487	101,4	88,3	1,7
Strani turisti	103.337	169.421	134.219	79,2	129,9	207.398	380.076	258.814	68,1	124,8	69,0
Hoteli i sličan smještaj	100.122	161.850	130.047	80,4	129,9	198.979	358.957	249.288	69,4	125,3	66,5
Odmarališta i slični objekti za kraći odmor	1.773	4.682	2.268	48,4	127,9	4.858	14.816	5.742	38,8	118,2	1,5
Kampovi i prostori za kampovanje	1.266	2.716	1.807	66,5	142,7	2.592	5.626	3.394	60,3	130,9	0,9
Ostali smještaj	176	173	97	56,1	55,1	969	677	390	57,6	40,2	0,1

2)Klasifikacija djelatnost Bosne i Hercegovine BiH 2010

*konačan podatak

Tabela 4: Dolasci i noćenja turista prema načinu dolaska

	Individualno						Organizovano					
	Dolasci			Noćenja			Dolasci			Noćenja		
	IX 2022*	IX 2023	Indeksi IX 2023 IX 2023	IX 2022*	IX 2023	Indeksi IX 2023 IX 2023	IX 2022*	IX 2023	Indeksi IX 2023 IX 2023	IX 2022*	IX 2023	Indeksi IX 2023 IX 2023
UKUPNO	114.712	135.187	117,8	235.256	266.518	113,3	44.324	53.447	120,6	94.302	108.627	115,2
Domaći turisti	44.304	44.102	99,5	95.160	88.778	93,3	11.395	10.313	90,5	27.000	27.553	102,0
Strani turisti	70.408	91.085	129,4	140.096	177.740	126,9	32.929	43.134	131,0	67.302	81.074	120,5

*konačan podatak

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Cilj statističkog istraživanja

Cilj statističkog istraživanja je praćenje turističke aktivnosti u komercijalnim smještajnim objektima i osiguravanje međunarodno uporedivih podataka statistike turizma u BiH u skladu sa važećom EU regulativom za statistiku turizma.

Jedinice posmatranja

Jedinice posmatranja su svi poslovni subjekti/pravna osobe koje su prema glavnoj djelatnosti registrovane da obavljaju djelatnost pružanja smještaja (oblast 55 - KD BiH 2010), fizičke osobe te domaćinstva koja iznajmljuju smještajne objekte turistima.

Za potrebe istraživanja korištena je Klasifikacija djelatnosti Bosne i Hercegovine- KD BiH 2010 koja je u potpunosti usklađena sa Evropskom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti NACE Rev.2.

Obuhvat

Izveštajne jedinice su svi poslovni subjekti (preduzeća, obrtnici, zadruge, ustanove, udruženja itd.) i njihove jedinice u sastavu koji su prema KD BiH 2010 registrovani u granama: 55.1 (hoteli i sličan smještaj), 55.2 (odmarališta i slični objekti za kraći odmor), 55.3 (kampovi i prostori za kampovanje), 55.9 (ostali nekategorizovani smještaj); zdravstvene ustanove u kojima osobe same snose naknadu za medicinsku rehabilitaciju odnosno svoj boravak; poslovni subjekti koji se bave posredovanjem smještaja gostiju u: seljačkim domaćinstvima, kućama, kampovima, apartmanima i sobama, koje neposredno iznajmljuju građani/domaćinstva. Cjelokupno područje Bosne i Hercegovine je obuhvaćeno istraživanjem.

Izvor i metoda prikupljanja

Podaci o turističkom prometu (broj dolazaka i noćenja turista) te smještajnim kapacitetima prikupljaju se redovnim mjesečnim izvještajem (obrazac TU-11). Izvještaji se sastavljaju na osnovu evidencija u knjigama gostiju, pružanja smještajnih usluga turistima ili samo posreduju u pružanju tih usluga.

Revizija podataka

Redovna saopćenja turizma objavljuju se u mjesečnoj dinamici i sadrže preliminarne/prve rezultate sve dok se ne objave konačni podaci.

Prva redovna revizija podataka podrazumijeva da se pri publikovanju podataka za naredni mjesec revidiraju objavljeni podaci iz prethodnog mjeseca (t-1) u skladu sa informacijama dostavljenim od strane izvještajne jedinice. Druga redovna revizija prethodno publikovanih podataka je godišnja revizija, koja obuhvata sve nastale promjene podataka dostavljene nakon prve revizije, kako bi se osigurala tačnost objavljenih podataka.

U saopćenju je jasno naznačeno o kojim se podacima radi, tako da korisnici statističkih podataka mogu pravilno da ih tumače. Ukoliko se uvode novi statistički standardi i koncepti, vrše izmjene u metodologiji istraživanja neophodno je izvršiti reviziju podataka da bi se osigurala dosljednost i uporedivost podataka ranijih historijskih serija i novih serija podataka.

O izmjenama podataka i razlozima korisnici će biti obavješteni na prikladan i transparentan način, u redovnim mjesečnim saopćenjima i drugim publikacijama za javnost kao i na web stranici Agencije za statistiku BiH (www.bhas.gov.ba).

Definicije

Turizam je aktivnost osoba koje putuju i borave u mjestima izvan svoje uobičajene sredine, ne duže od jedne godine, u bilo koje svrhe uključujući poslovne, razonodu ili bilo koju ličnu svrhu, osim u svrhu zapošljavanja kod poslovnog subjekta sa sjedištem u mjestu posjeta.

Turist je svaka osoba koja u mjestu izvan svog prebivališta, provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista, radi odmora ili rekreacije, zdravlja, studija, sporta, religije, porodice, poslova, javnih misija ili skupova. Turist se registruje u svakom objektu u kojem boravi i zbog toga, u slučaju promjene objekta, dolazi do njegovog ponovnog prijavljivanja, i tako se udvostručuju podaci. Prema tome, statistika evidentira broj dolazaka turista, a ne broj turista.

Prebivalište je mjesto u kojem se osoba nastanila s namjerom da u njemu stalno živi.

Domaći turista je svaka osoba sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini koja u nekom mjestu u Bosni i Hercegovini izvan mjesta svog prebivališta provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista.

Strani turista je svaka osoba sa prebivalištem izvan Bosne i Hercegovine koja privremeno boravi u Bosni i Hercegovini i provede najmanje jednu noć u ugostiteljskom ili drugom objektu za smještaj turista.

Dolasci turista su broj osoba (turista) koje su došle i prijavile svoj boravak u objektu koji pruža uslugu smještaja.

Noćenja turista je svaka registrovana noć osobe (turista) u objektu koji pruža uslugu smještaja.

Smještajni kapaciteti prikazuju se kao broj soba, apartmana, mjesta za kampiranje i broj stalnih kreveta.

Stalnim krevetima smatraju se postelje koje su redovno spremljene za iznajmljivanje gostima.

Stopa popunjenosti kreveta (neto) u posmatranom periodu dobija se dijeljenjem ukupnog broja ostvarenih noćenja sa brojem raspoloživih kreveta i brojem dana u kojem su kreveti bili dostupni za korištenje. Podatak je izražen kao postotak.

Stopa popunjenosti soba (neto) u posmatranom periodu dobija se dijeljenjem ukupnog broja korištenih soba sa ukupnim brojem raspoloživih soba. Podatak je izražen kao postotak

Način dolaska odnosi se na organizaciju boravka turista u objektu za smještaj. Ovisno o organizaciji putovanja može biti : individualno ili organizirano (preko posrednika - putničke agencije ili druge organizacije koja se bavi posredovanjem u turizmu).

Znakovi

* podaci za prethodni period su revidirani

- nema pojave

0,0 podatak je manji od 0,05 upotrijebljene jedinice mjere

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 (33) 911 911 | Telefaks: +387 (33) 220 622

Elektronska pošta: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe:

Velimir Jukić, pomoćnik direktorice za poslovne statistike

Vesna Čužić, direktorica

Saopćenje priredila: Azra Bander Demirović

Razmislite o očuvanju okoliša prije štampanja dokumenta.